

పశ్చాదు కాలే - పశ్చాదుప్రశ్నః

పారిఃఓమ్ || యత్ ఏతేన | సగ్గంస్థాపయతీతిసమ్ - స్థాపయతి | యజ్జస్య | సస్తక్యా
 ఇతిసమ్ - తత్యై | అవిచ్చేదాయత్యవి - చేదాయ | బ్రహ్మః | పతవః | యే | ముప్పురాః | యత్ |
 బ్రహ్మః | సస్త్యః | అగ్నిభ్యఇత్యగ్ని - భ్యః | అలభ్యస్తఇత్య - లభ్యస్తే | దేవతాభ్యః | సమదమితి
 స - మదమ్ | దదాతి | అగ్నేయః | త్రిపుభః | యాజ్ఞానువాక్యాఇతియాజ్ఞా - అనువాక్యాః |
 కుర్యాత్ | యత్ | అగ్నేయః | తేన | అగ్నేయః | యత్ | త్రిపుభః | తేన | బ్రహ్మః | సమ్యుర్దా
 ఇతిసమ్ - ఋద్వై | న | దేవతాభ్యః | సమదమితిస - మదమ్ | దదాతి | వాయవే | నియుత్పత
 ఇతిని - యుత్పతే | తూపరమ్ | ఏతి | లభ్యతే | తేజః | అగ్నేః | వాయుః | తేజసే | ఏషః |
 ఏతి | లభ్యతే | తస్మాత్ | యద్రియత్ | వాయుః || ౧ || వాతి | తద్రియత్ | అగ్నేః |
 దదాతి | స్వమ్ | ఏవ | తత్ | తేజః | అన్వితీ | ఏతి | యత్ | న | నియుత్పతఇతిని -
 యుత్పతే | స్యాత్ | ఉదితి | మాద్యేత్ | యజమానః | నియుత్పతఇతిని - యుత్పతే | భవతి |
 యజమానస్య | అనున్మాదాయేత్యనుత్ - మాదాయ | వాయుమతీఇతివాయు - మతీ | క్వేతవతీ
 ఇతిశ్వేత - వతీ | యాజ్ఞానువాక్యేఇతియాజ్ఞా - అనువాక్యే | భవతః | సతేజస్వాయేతి
 సతేజః - త్వాయ | హిరణ్యగర్భఇతిహిరణ్య - గర్భః | సమితి | అవర్తత | అగ్రే | ఇతి | అఘోర
 మిత్యా - ఘోరమ్ | ఏతి | ఘోరయతి | ప్రజాపతిరితిప్రజా - పతిః | వై | హిరణ్యగర్భఇతి
 హిరణ్య - గర్భః | ప్రజాపతేరితిప్రజా - పతేః | అనురూప్తాయేత్యనురూప - త్వాయ | సర్వాణి
 వై | ఏషః | రూపాణి | పశూనామ్ | ప్రతి | ఏతి | లభ్యతే | యత్ | శ్చక్షుణః | తత్ || ౨ ||
 పురుషాణామ్ | రూపమ్ | యత్ | తూపరః | తత్ | అశ్వనామ్ | యత్ | అన్యతోద్నిత్యస్య

తః-దన్వే । తత్ । గవామ్ । యత్ । అవ్యా । ఇవ । శఫా । తత్ । అవీనామ్ । యత్ ।
 అజః । తత్ । అజానామ్ । వాయుః । వై । ప్రశూనామ్ । ప్రియమ్ । ధామ । యత్ ।
 వాయువ్యః । భవతి । ఏతమ్ । ఏవ । ఏనమ్ । అధీతి । సజ్జానానాఇతిసమ్-జానానా ।
 ప్రశవః । ఉపేతి । తిష్ఠన్తే । వాయువ్యః । క్రార్యాః । ప్రాజాపత్యాఃఇతిప్రాజా-పత్యాః ।
 ఇతి । అహుః । యత్ । వాయువ్యమ్ । కుర్యాత్ । ప్రజాపతేరితిప్రజా-పతేః । ఇయాత్ ।
 యత్ । ప్రాజాపత్యమితిప్రాజా-పత్యమ్ । కుర్యాత్ । వాయో ॥౩॥ ఇయాత్ । యత్ ।
 వాయువ్యః । వశుః । భవతి । తేన । వాయో । న । ఏతి । యత్ । ప్రాజాపత్యఇతిప్రాజా-
 పత్యః । పురోదాశః । భవతి । తేన । ప్రజాపతేరితిప్రజా-పతేః । న । ఏతి । యత్ । ద్వాదశకపాల
 ఇతిద్వాదశ-కపాలః । తేన । వైశ్వానరాత్ । న । ఏతి । అగ్నావైష్టవమిత్యాగ్నా-వైష్టవమ్ ।
 ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-కపాలమ్ । నిరితి । వపతి । దీర్ఘిష్యమాదః । అగ్నిః । సర్వాః ।
 దేవతాః । విష్టుః । యజ్ఞః । దేవతాః । చ । ఏవ । యజ్ఞమ్ । చ । ఏతి । రభతే । అగ్నిః । అవమః ।
 దేవతానామ్ । విష్టుః । పరమః । యత్ । అగ్నావైష్టవమిత్యాగ్నా-వైష్టవమ్ । ఏకాదశకపాల
 మిత్యేకాదశ-కపాలమ్ । నిర్వపతీతినః-వపతి । దేవతాః ॥౪॥ ఏవ । ఉభయతః । పరిగృహ్యే
 తిపరి-గృహ్యే । యజమానః । అవేతి । రున్తే । పురోదాశేన । వై । దేవాః । అముష్మిన్నే ।
 లోకే । అర్చువన్తే । చరుణా । అస్మిన్నే । యః । కామయేత । అముష్మిన్నే । లోకే । ఋధ్నుయామ్ ।
 ఇతి । సః । పురోదాశమ్ । కుర్వత । అముష్మిన్నే । ఏవ । లోకే । ఋధ్నోతి । యత్ । అష్టాకపాల
 ఇత్యష్టా-కపాలః । తేన । అగ్నేయః । యత్ । త్రికపాలఇతిత్రి-కపాలః । తేన । వైష్టవః ।
 సమృద్ధ్యాఇతిసమ్-ఋద్ధ్యే । యః । కామయేత । అస్మిన్నే । లోకే । ఋధ్నుయామ్ । ఇతి ।
 సః । చరుమ్ । కుర్వత । అగ్నిః । ఘృతమ్ । విష్టోః । తద్బులాః । తస్మాత్ ॥౫॥ చరుః ।

కార్యః । అస్మిన్న్ । ఏవ । లోకే । ఋర్ధ్వతి । అదిత్యః । భవతి । ఇయమ్ । వై । అదితిః । అస్మామ్
 ఏవ । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । అథోఽతి । అస్యామ్ । ఏవ । అధీతి । యజ్ఞమ్ । తనుతే । యః । వై ।
 సంవత్సరమితిసమ్-వత్సరమ్ । ఉభ్యమ్ । అభ్యత్వా । అగ్నిమ్ । చిసుతే । యథా । స్థావి ।
 గర్భః । అవపద్యతఇత్యవ-పద్యతే । తాదృక్ । ఏవ । తత్ । అర్తిమ్ । ఏతి । ఋచ్చేత్ । వైశ్వానరమ్
 ద్వాదశకపాలమితిద్వాదశ-కపాలమ్ । పురస్తాత్ । నిరితి । వపేత్ । సంవత్సరమితిసమ్-
 వత్సరః । వై । అగ్నిః । వైశ్వానరః । యథా । సంవత్సరమితిసమ్-వత్సరమ్ । అప్త్యా ॥౬॥
 కాలే । అగతఇత్యా-గతే । విజాయతఇతివి-జాయతే । ఏవమ్ । ఏవ । సంవత్సరమితిసమ్-
 వత్సరమ్ । అప్త్యాకాలే । అగతఇత్యా-గతే । అగ్నిమ్ । చిసుతే । న । అర్తిమ్ । ఏతి । ఋచ్చతి ।
 ఏషా । వై । అగ్నేః । ప్రియా । తనూయత్ । వైశ్వానరః । ప్రియామ్ । ఏవ । అస్య । తనుపేమ్ ।
 అవేతి । రున్తే । త్రిణీ । ఏతాని । హవీగంషీ । భవన్తి । త్రయః । ఇమే । లోకాః । ఏషామ్ ।
 లోకానామ్ । రోహయ ॥౭॥ యద్రియజ్ఞవాయుర్యచ్ఛ్రుణస్తద్వాయోర్నిర్యపతిదేవతా
 స్తస్యాదాప్త్యాఽష్టాత్రిగంకచ్చ ॥౮॥

ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః । ప్రజాఇతిప్ర-జాః । సృష్ట్యా । ప్రేదా । అను । ప్రేతి ।
 అవిశత్ । తాభ్యః । పునః । సమ్భువితుమితిసమ్-భవితుమ్ । న । అశక్నోత్ । సః । అబ్రవీత్ ।
 ఋర్ధ్వవత్ । ఇత్ । సః । యః । మా । ఇతః । పునః । సజ్ఞినవదితిసమ్-చినవత్ । ఇతి ।
 తమ్ । దేవాః । సమితి । అచిస్త్వన్న్ । తతః । వై । తే । అర్చువన్న్ । యత్ । సమచిస్త్వన్నితీసమ్-
 అచిస్త్వన్న్ । తత్ । చిత్త్యస్య । చిత్త్యత్వమితిచిత్త్య-త్వమ్ । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । అగ్నిమ్ ।
 చిసుతే । ఋర్ధ్వేతి । ఏవ । కన్న్తి । కమ్ । అగ్నిః । చీయతే । ఇతి । అహః । అగ్నివానిత్యగ్ని-
 వాన్ ॥౯॥ అసాని । ఇతి । వై । అగ్నిః । చీయతే । అగ్నివానిత్యగ్ని-వాన్ । ఏవ । భవతి ।

కష్టే । తమ్ । త్వా । రీయతే । ఐతి । త్వా । దేవా । చా । దేవ్యై । ఐతి । నై । త్వా ।
 రీయతే । ఏయః । ఏవమ్ । దేవా । కష్టే । తమ్ । త్వా । రీయతే । ఐతి । త్వా । గృహ ।
 త్సార్థి । ఐతి । నై । త్వా । రీయతే । గృహ । ఏవ । త్సార్థి । కష్టే । తమ్ । త్వా । రీయతే ।
 ఐతి । త్వా । ప్రజుమానితపతు-చాన్ । త్సార్థి । ఐతి । నై । త్వా । రీయతే ।
 ప్రజుమానితపతు-చాన్ । ఏవ । త్సార్థి । కష్టే । తమ్ । త్వా । రీయతే । ఐతి । త్వా ।
 ప్రజు । చా । ప్రజుమా । తపతి । త్సార్థి । ఐతి । నై । త్వా । రీయతే । త్రయః । సామ్యః ।
 త్రయః । ప్రత్యహుః । త్వా । ప్రజుమా । ప్రతాపయ । ఏవ । ఏవమ్ । త్వామ్ । త్వా ।
 తపతి । త్సార్థి । ప్రజాపతిరితిప్రజా-చతిః । త్వామ్ । త్వామ్ । తమ్ । వ్యర్థి ।
 త్వామ్ । న । మయి । త్వామ్ । దేవ్యై । తపతి । చా । దక్షిణి । సా । త్వా । త్విరవ్య
 మాసేత్యతి-చవ్యమానా వేతి । ర్భవిష్యే ॥౧౦॥సః । సావీయాన్ । ర్భవిష్యన్తి । ఐతి । సః ।
 త్వామ్ । తపతి । నై । త్వామ్ । కరిష్యామి । యథా । త్వా । న । త్విరవ్యతీత్యతి-ర్వ్యతి ।
 ఐతి । సః । త్వామ్ । తపతి । త్వామ్ । ప్రజాపతిరితిప్రజా-చతిః । త్వా । సారయతు ।
 తయా । దేవతయా । త్విరస్యత్ ॥త్రువా నీద్ర ॥ఐతి ॥ త్వామ్ । ఏవ । త్వామ్ । కృత్వా ।
 తపతి । త్వామ్ । అసతిరాహాయేత్యసతి-రాహాయ । యత్ । ప్రతీతి । త్వామ్ । చిన్తిత ।
 తత్ । తపతి । మృతేత్ । ప్రజాపతిరితిప్రజా-చతిః । త్వా । సారయతు । తయా । దేవతయా ।
 త్విరస్యత్ । త్రువా నీద్ర ॥౧౦॥ఐతి ॥ త్వామ్ । ఏవ । త్వామ్ । కృత్వా । తపతి । ర్భవేత్ ।
 అసతిరాహాయేత్యసతి-రాహాయ । ప్రజాపతిరితిప్రజా-చతిః । త్వామ్ । ప్రతీతి । ప్రతీతి ।
 తాయేయ । ఐతి । సః । ఏతమ్ । తపతి । త్వామ్ । సంవత్సరమితిసమ్-
 పత్సరమ్ । త్విరభిః । తతః । నై । సః । ప్రతీతి । త్వామ్ । తస్మాత్ । సంవత్సరమితిసమ్-

వర్షాంశుః । భార్యః । ప్రేతః । ఏవ । జాయతే । తమ్ । వసవః । అబ్రువన్ । ప్రేతః । తమ్ ।
 అజనిస్తాః । వయమ్ । ప్రేతః । జాయామహై । ఇతి । తమ్ । వసుధ్యతివసు-ధ్యః । ప్రేతః ।
 అయచ్చత్ । తమ్ । త్రిడి । అహని । అదిభరుః । తేన ॥౧౨॥ త్రిడి । చ । శతాని । అస్సజన్త ।
 త్రయస్రిగ్ంశతమితిత్రయః-త్రిగ్ంశతమ్ । చ । తస్మాత్ । త్వహమితిత్రి-అహమ్ । భార్యః ।
 ప్రేతః । ఏవ । జాయతే । తాన్ । రుద్రాః । అబ్రువన్ । ప్రేతః । యాయమ్ । అజనిర్భమ్ ।
 వయమ్ । ప్రేతః । జాయామహై । ఇతి । తమ్ । రుద్రేభ్యః । ప్రేతః । అయచ్చన్ । తమ్ ।
 షట్ । అహని । అదిభరుః । తేన । త్రిడి । చ । శతాని । అస్సజన్త । త్రయస్రిగ్ంశతమితి
 త్రయః- త్రిగ్ంశతమ్ । చ । తస్మాత్ । షడహమితిషట్-అహమ్ । భార్యః । ప్రేతః । ఏవ ।
 జాయతే । తాన్ । అదిత్యాః । అబ్రువన్ । ప్రేతః । యాయమ్ । అజనిర్భమ్ । వయమ్ ॥౧౩॥
 ప్రేతః । జాయామహై । ఇతి । తమ్ । అదిత్యేభ్యః । ప్రేతః । అయచ్చన్ । తమ్ । ద్వాదశ । అహని ।
 అదిభరుః । తేన । త్రిడి । చ । శతాని । అస్సజన్త । త్రయస్రిగ్ంశతమితిత్రయః-త్రిగ్ంశతమ్ ।
 చ । తస్మాత్ । ద్వాదశాహమితిద్వాదశ-అహమ్ । భార్యః । ప్రేతః । ఏవ । జాయతే । తేన । వై ।
 తే । సహస్రమ్ । అస్సజన్త । ఉభామ్ । సహస్రతమీమితిసహస్ర-తమీమ్ । యః । ఏవమ్ ।
 ఉఖ్యమ్ । సాహస్రమ్ । వేద । ప్రేతః । సహస్రమ్ । పశూన్ । ఆప్నోతి ॥౧౪॥

అగ్నివాన్పశూమానసానీతివాఅగ్నిర్వవిష్యమృశేత్ప్రజాపతిస్త్వాసాదయతు తయా
 దేవతయా ॥ ధీరస్వద్రువాసీదతేనతానాదిత్యాఅబ్రువన్ప్రయూయమజనిధ్యంవయం
 దత్వారిగ్ంశచ్చ ॥౨॥

యజాషా । వై । ఏషా । త్రియతే । యజాషా । వచ్చతే । యజాషా । వీతి । ముచ్చతే ।
 యత్ । ఉభా । సా । వై । ఏషా । ఏతరహి । యాతయామ్నీతియాత-యామ్నీ । సా । నా ।

పుష్పం : ప్రముఖ్యతప్ర-యంత్యం : ఇతి : అహో : అగ్ని : యుక్త్య : హి : య : తప :
 యుక్త్య : హి : దేవహూతమానితదేవ-హూతమాన్ : ఇతి : ఉభాయామ్ : జుహోతి : తేన :
 పుష్పం : పుష్పం : ప్రతి : యుక్త్య : తేన : అహూతయామ్నిత్యయాత-యామ్ని : య :
 జు : జుహోతి : యోగి : అగతంత్యా-గతే : యుసత్తి : యుక్త్య : యుక్త్యానేప : అగ్ని || ౧౫ ||
 యుక్త్య : హి : య : తప : యుక్త్య : హి : దేవహూతమానితదేవ-హూతమాన్ : ఇతి :
 జుహోతి : పుష్పం : జు : జుహోతి : యోగి : తేన : ఏవ : ఏనమ్ : యుసత్తి : యుక్త్య : యుక్త్యానేప :
 ప్రాప్త్యానానితంత్యయా-వాదియ : వద్వన్తి : స్వత్తే : అగ్ని : చేతవ్యాః : ఉత్తానావశ్యుక్-
 తానాః : ఇతి : వయసామ్ : జు : ఏవ : ప్రతిమయేతిప్రతి-మయా : రీయతే : యత్ :
 జుహోతి : యత్ : స్వభూమ్ : చినుయాత్ : పుష్పితా : ఏనమ్ : అహూతయంత్యా-హూతయః :
 ఋచ్చీయః : యత్ : ఉత్తానమిత్యుక్-తానమ్ : న : పతితుమ్ : శక్తుయాత్ : అసువర్ణవత్య
 పుష్ప-గ్నః : జుహోతి : జుహోతి : ప్రాచీనమ్ : ఉత్తానమిత్యుక్-తానమ్ || ౧౬ || పురుషశీర్షమితి
 పురుష-శీర్షమ్ : ఉపేతి : దధాతి : ముఖతః : ఏవ : ఏనమ్ : అహూతయంత్యా-
 హూతయః : ఋచ్చన్తి : న : ఉత్తానమిత్యుక్-తానమ్ : చినుతే : సువర్ణవతిసువః-గ్నః :
 జుహోతి : దధతి : సోర్యా : జుహోతి : చక్షుః : ఏవ : అన్యిన్నై : ప్రతితి : దధాతి : ద్విః : జుహోతి
 దేవతే : హి : చక్షుషీతి : సమాన్యా : జుహోతి : సమానమ్ : హి : చక్షుః : సమృద్ధ్యాతిసమ్-
 ఋద్ధ్యా : దేవీసురాతిదేవ-అసురాః సంయంత్యాతిసమ్-యంత్యాః : అసన్నై : తే : వామమ్
 వమ్ : సమ్ : నీతి : అదధత : తత్ : దేవాః : వామభృతీవమ-భృతో : అవృజ్జతః : తత్ :
 వామభృతీవమ-భృతః : వామభృత్వమితివామభృత్-త్వమ్ : యత్ : వామభృత్వమితి
 వామ-భృతమ్ : ఉపదధాతీత్యవ-దధాతి : వామమ్ : ఏవ : తయా : వసు : యజమానః :

స-శీరషాణమ్ | చినుతే | సశీరషేతిస-శీరషా | అముష్మిన్నే | లోకే | భవతి | చిత్తిమ్ |
 జాహోమి | మనసా | ఘృతేన | యథా | దేవా | ఇహ | అగమన్నిత్యా-గమన్నే | వీతిహోత్రా
 ఇతివీతి-హోత్రా | ఋతావృధఇత్యత-వృధా | సముద్రస్య | వాయునస్య | పత్యన్నే |
 జాహోమి | విశ్వకర్మణఇతివిశ్వ-కర్మణీ | విశ్వా | అహో | అమర్త్యమ్ | హవిః | ఇతి |
 స్వయమాత్మణ్ణామితిస్వయమ్-అత్మణ్ణామ్ | ఉపధాయేత్యుప-ధాయ | జాహోతి || ౨౦ ||
 ఏతత్ | నై | అగ్నిః | శిరః | సశీరషాణమితిస-శీరషాణమ్ | ఏవ | అగ్నిమ్ | చినుతే |
 సశీరషేతిస-శీరషా | అముష్మిన్నే | లోకే | భవతి | యః | ఏవమ్ | వేద | సువర్ణాయేతి
 సువ-గాయ | నై | ఏష | లోకాయ | రీయతే | యత్ | అగ్నిః | తస్య | యత్ | ఆయాహూర్వ
 విశ్వయథా-హూర్వమ్ | త్రియతే | అసువర్ణమిత్వసువ-గ్మమ్ | అస్య | తత్ | సువర్ణ
 ఇతిసువ-గ్మః | అగ్నిః | చిత్తిమ్ | ఉపధాయేత్యుప-ధాయ | అభీతి | మృతేత్ | చిత్తిమ్ |
 ఆచిత్తిమ్ | చినవత్ | వీతి | విద్వాన్ | పృష్ఠా | ఇవ | వీతా | మృణినా | చ | మర్తాన్ | రాయ |
 చ | నః | స్వపత్యాయేతిసు-అవత్యాయ | దేవ | దిత్తిమ్ | చ | రాస్య | ఆదితిమ్ |
 ఉరువ్య | ఇతి | యథాహూర్వమితియథా-హూర్వమ్ | ఏవ | ఏనామ్ | ఆపేతి | ధత్తే |
 ప్రాప్సిమ్ | ఏనమ్ | చినుతే | సువర్ణఇతిసువ-గ్మః | అస్య | భవతి || ౨౦ ||

|| ఉపధయఃకష్టాహోతిస్వపత్యాయాఽప్యదేవమ్ ||

విశ్వకర్మేతివిశ్వ-కర్మా | ద్రిశామ్ | పతిః | స | నః | ప్రతున్ | ప్రాతు | నః | ఆస్మాన్ |
 ప్రాతు | తస్మై | నమః | ప్రణావతిరితిప్రణా-వతిః | రుద్రః | వరుణః | అగ్నిః | ద్రిశామ్ |
 పతిః | నః | నః | ప్రతున్ | ప్రాతు | నః | ఆస్మాన్ | ప్రాతు | తస్మై | నమః | ఏతా | నై |
 దేవతా | ఏతేషామ్ | ప్రతునామ్ | అధీవతయఇత్యధీ-వతయః | తాభ్యః | నై | ఏషు |

ఎతి | వృశ్చతే | యః | పశుశీరషాతీతపశు-శీరషాతీ | ఉపదధాతీత్యుప-దధాతి | హిరణ్య
 కాఇతిహిరణ్య-ఇప్తకాః | ఉపేతి | దధాతి | ఏతాభ్యః | ఏవ | దేవతాభ్యః | నమాః | కరోతి |
 బ్రహ్మవాదిసఇతిబ్రహ్మ-వాదినః || ౨౨ || పదన్తి | అగ్ని | గ్రాహ్మాన్ | పుశూన్ | ప్రేత |
 దధాతి | శుచా | ఆరణ్యాన్ | అర్చయతి | తిమ్ | తతః | ఉదితి | శిగ్విప్తి | ఇతి | యత్ | హిరణ్య
 ప్తకాఇతిహిరణ్య-ఇప్తకాః | ఉపదధాతీత్యుప-దధాతి | అప్యతేమ్ | వై | హిరణ్యమ్ |
 అప్యతేన | ఏవ | గ్రామ్యేభ్యః | పశుభ్యఇతిపశు-భ్యః | భేషజమ్ | కరోతి | న | ఏనాన్ |
 ద్వాసన్తి | ప్రాణఇతిప్ర-అనః | వై | ప్రథమా | స్వయమాత్మజ్ఞీతిస్వయమ్-అత్యుజ్ఞా | వ్యాస
 ఇతివి- అనః | ద్వితీయా | అపానమిత్యుప-అనః | తృతీయా | అమే | ప్రేత | అన్యాత్ |
 ప్రథమామ్ | స్వయమాత్మజ్ఞామితిస్వయమ్-అత్యుజ్ఞామ్ | ఉపదధాయేత్యుప-దధాయ | ప్రాణ
 నేతిప్ర-అనేన | ఏవ | ప్రాణమితిప్ర-అనమ్ | సమితి | అర్చయతి | వీతి | అన్యాత్ || ౨౩ ||
 ద్వితీయామ్ | ఉపదధాయేత్యుప-దధాయ | వ్యాసేనేతివి-అనేన | ఏవ | వ్యాసమితివి-అనమ్ |
 సమితి | అర్చయతి | అపేతి | అన్యాత్ | తృతీయామ్ | ఉపదధాయేత్యుప-దధాయ | అపానేనేత్యుప-
 అనేన | ఏవ | అపానమిత్యుప-అనమ్ | సమితి | అర్చయతి | అథోఇతి | ప్రాణైరితిప్ర-
 అనైః | ఏవ | ఏనమ్ | సమితి | ఇన్తే | భూః | భువః | సువః | ఇతి | స్వయమాత్మజ్ఞాఇతి
 స్వయమ్-అత్యుజ్ఞాః | ఉపేతి | దధాతి | ఇమే | వై | లోకాః | స్వయమాత్మజ్ఞాఇతిస్వయమ్-
 అత్యుజ్ఞాః | ఏతాభిః | ఖలు | వై | వ్యాప్యతీభిరితివ్యాప్యతి-భిః | ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః |
 ప్రేతి | అజాయత | యత్ | ఏతాభిః | వ్యాప్యతీభిరితివ్యాప్యతి-భిః | స్వయమాత్మజ్ఞాఇతి
 స్వయమ్-అత్యుజ్ఞాః | ఉపదధాతీత్యుప-దధాతి | ఇమాన్ | ఏవ | లోకాన్ | ఉపదధాయే
 త్యుప-దధాయ | ఏమ || ౨౪ || లోకేమ్ | అధి | ప్రేతి | జాయతే | ప్రాణాయేతిప్ర-అనాయ |

వ్యాసాయేతివి-అనాయ | అప్తానాయేత్యప-అనాయ | వాచే | త్వా | చక్షుషే | త్వా | తయో |
 దేవతయా | అర్థిరస్వత్ | ద్రువా | నీద | అగ్నిసో | వై | దేవా | సువర్ణమితీసుమా-గమే |
 లోకమ్ | అజిగాగ్ంసన్ | తేన | పతితుమ్ | న | అశక్తువన్ | తే ఏతా | చతస్య | స్వయమా
 శృణ్వా ఇతిస్వయమ్-అశృణ్వా | అపశ్యన్ | తా | దిక్షు | ఉపేతి | అరధత | తేన | సర్వత
 శ్చక్షుషేతిసర్వతే-చక్షుషా | సువర్ణమితీసుమా-గమే | లోకమ్ | అయన్ | యత్ | చతస్య |
 స్వయమాశృణ్వా ఇతిస్వయమ్-అశృణ్వా | దిక్షు | ఉపరధాతీత్యప-రధాతి | సర్వతశ్చక్షుషేతి
 సర్వతే-చక్షుషా | ఏవ | తత్ | అగ్నిసో | యజమానః | సువర్ణమితీసుమా-గమే | లోకమ్ |
 ఏతి || ౨౫ || బ్రహ్మవాదినోవ్యన్యాదేషయజమానస్త్రీణీచ || ౫ ||

అగ్నే | ఏతి | యాహి | వీతయే | ఇతి | ఆహ | అహ్వత | ఏవ | ఏనమ్ | అగ్నిమ్ |
 దూతమ్ | వృణీమహే | ఇతి | ఆహ | హూత్వా | ఏవ | ఏనమ్ | వృణీతే | అగ్నిసో | అగ్నిః |
 సమితి | ఇద్యతే | ఇతి | ఆహ | సమితి | ఇన్తే | ఏవ | ఏనమ్ | అగ్నిః | వృత్రాణీ | ఇద్ధనత్ |
 ఇతి | ఆహ | సమిర్ధఇతిసమ్-ఇద్ధే | ఏవ | అస్మిన్ | ఇన్ద్రయమ్ | దధాతి | అగ్నేః |
 సోమమ్ | మనామహే | ఇతి | ఆహ | మనుతే ఏవ | ఏనమ్ | ఏతానీ | వై | అహ్వామ్ |
 రూపాణీ || ౨౬ || అన్వహమిత్యను-అహమ్ | ఏవ | ఏనమ్ | చినుతే | అవేతి | అహ్వామ్ |
 రూపాణీ | రున్తే | బ్రహ్మవాదిన ఇతి బ్రహ్మ-వాదినః | వదన్తి | కస్మాత్ | సత్యాత్ | యాతయో
 మీరితియాత-యామ్నీః | అన్యాః | ఇష్టకాః | అయాతయామ్నీత్యయాత-యామ్నీ | లోకస్సు
 డేతీలోకమ్-పుణా | ఇతి | ఇన్ద్రాగ్నిత్యేవ-అగ్ని | హి | బ్రాహ్మస్పత్యా | ఇతి | బ్రూయాత్
 ఇన్ద్రాగ్ని ఇతిత్వ-అగ్ని | చ | హి | దేవాసామ్ | బృహస్పతీః | చ | అయాతయామాన ఇన్ద్ర
 యాత-యామానః | అనుచరవతీత్యనుచర-చతీ | భవతి | అహమిత్యయేత్యహమి-త్వాను

అనుష్టుప్బిత్తులు-స్వరాలి అంగుళి | దర్శి | అత్కా | వై | లోకానంతరము-స్వరాలి | ప్రాణాంత
 ప్ర-అను | అనుష్టుప్బిత్తులు-స్వరాలి | అంగుళి | ప్రాణాంత-అను | అంగుళి | అంగుళి | అంగుళి
 చరతి | తా | అన్య | సూరలోపానంతరాల-లోపానం | అను | అంగుళి | అంగుళి | పరుషి
 పరుషి | పరుషి-చరుషి | రసి | లోపి | శ్రీ | వ్యక్తయ | అను | అన్య | అన్య | అన్య | అన్య |
 వై | వ్యక్తి | అన్య | ఎవ | అవతి | రుణ్ణి | అర్క | వై | అగ్ని | అర్క | అన్య | అన్య |
 ఎవ | అవతి | రుణ్ణి | అన్య | రేవాసా | విశ | మ్రు | ఎవ | లోకాన | దివి | అను |
 అన్య | అను | ఎవ | అన్య | లోకాన | అన్య | కులతి | య | వై | అన్య |
 ప్రతిష్ఠామిత్రు-స్థా | వేద | ప్రతి | ఎవ | తిష్ఠి | తయా | రేవతయా | అన్య |
 మ్రు | సీద | అను | అన్య | ఎవ | వై | అన్య | ప్రతిష్ఠామిత్రు-స్థా | య | ఎవ |
 వేద | ప్రతి | ఎవ | తిష్ఠి || ౨౫ || రూపాంతరాల-లోపానం || ౨౬ ||

సువర్ణాయతీసువ-గాయ | వై | ఎవ | లోకాయ | రీయతి | య | అగ్ని |
 వక్ష | ఏకాదశి | య | అగ్ని | ఏకాదశి | మిసుయా | వక్ష | ఎవ | సువర్ణ
 దితిసువ-గాయ | లోకాయ | అన్య | దర్శి | య | న | మిసుయా | స్వరుధిరితి
 స్వరు-భి | వక్ష | వీతి | అర్థయతి | ఏకయాపమిత్యేక-యాపమ్ | మిన్తి | న |
 ఎవ | వక్ష | సువర్ణదితిసువ-గాయ | లోకాయ | అన్య | దర్శి | వక్ష | న | స్వరుధి
 రితిస్వరు-భి | వక్ష | వీతి | అర్థయతి | వీతి | వై | ఎవ | అన్య | వీతి | మిన్తి
 య | అగ్ని | దిస్వ | అధిక్రామిత్యధి-క్రామతి | అన్య || ౨౭ || మ్రు | అన్య
 మిత్య-క్రామమ్ | ప్రతి | అన్య | వీతి | దర్శి | న | అన్య | వీతి |
 వీతి | మిన్తి | రుధ్ర | వై | ఎవ | య | అగ్ని | అన్య | తిన్య | తిన్య | ప్రతి |

తిరళ్ళి | అనూచీ | తాళ్ళ | వై | ఏవ | ఏతి | వృళ్ళ | తే | య | అగ్గిమ్ | చినుతే | అగ్గిమ్ |
 దిన్యా | తిస్సర్ధన్వమితితిస్స-ధన్వమ్ | అయోచితమ్ | బ్రాహ్మణాయ | దర్ద్యాత్ | తాళ్ళ |
 ఏవ | నమః | కరోతి | అథోఽతి | తాళ్ళ | ఏవ | అత్మాసమ్ | నిరితి | త్రిడితే | యత్ |
 తే | రుద్ర | పురుః || ౩౦ || ధనుః | తత్ | వాతః | అన్వితీ | వాతు | తే | తస్మై | తే | రుద్ర |
 సంవర్షరేణేతిసమ్-వర్షరేణ | నమః | కరోమి | యత్ | తే | రుద్ర | దక్షిణా | ధనుః | తత్ |
 వాతః | అన్వితీ | వాతు | తే | తస్మై | తే | రుద్ర | పరివర్షరేణేతిపరి-వర్షరేణ | నమః |
 కరోమి | యత్ | తే | రుద్ర | వత్సాత్ | ధనుః | తత్ | వాతః | అన్వితీ | వాతు | తే | తస్మై | తే |
 రుద్ర | ఇదావర్షరేణ | నమః | కరోమి | యత్ | తే | రుద్ర | ఉత్తరాదిత్యుత్-తరాత్ | ధనుః |
 తత్ || ౩౧ || వాతః | అన్వితీ | వాతు | తే | తస్మై | తే | రుద్ర | ఇదువర్షరేణేతిరు-వర్షరేణ |
 నమః | కరోమి | యత్ | తే | రుద్ర | ఉపరి | ధనుః | తత్ | వాతః | అన్వితీ | వాతు | తే | తస్మై |
 తే | రుద్ర | వర్షరేణ | నమః | కరోమి | రుద్రః | వై | ఏవ | యత్ | అగ్నిః | సః | యథా |
 వ్యాఘ్రః | క్రుద్ధః | తిష్ఠతి | ఏవమ్ | వై | ఏవ | ఏతర్హి | సజ్జితమితిసమ్-చితమ్ |
 ఏతైః | ఉపేతి | తిష్ఠతే | నమస్తారైరితి నమః-కారైః | ఏవ | ఏనమ్ | శమయతి | యే |
 అగ్నయః || ౩౨ || పురీష్టాః | ప్రవిష్టాః | విష్టాః | పృథివీమ్ | అను || తేషామ్ | త్వమ్ |
 అసి | ఉత్తమఇత్యుత్-తమః | ప్రేతి | నః | జీవాతవే | సువ || ఆపమ్ | త్వా | అగ్నే | మనసా |
 ఆపమ్ | త్వా | అగ్నే | తపసా | ఆపమ్ | త్వా | అగ్నే | దీక్షయా | ఆపమ్ | త్వా | అగ్నే | ఉపసద్ధి
 రిత్కుపసత్-భిః | ఆపమ్ | త్వా | అగ్నే | సుత్యయా | ఆపమ్ | త్వా | అగ్నే | దక్షిణాభిః | ఆపమ్ |
 త్వా | అగ్నే | అవర్షధనేత్యవ-భృథేన | ఆపమ్ | త్వా | అగ్నే | వశయా | ఆపమ్ | త్వా |
 అగ్నే | స్వగాఠారేణేతిస్వగా-ఠారేణ | ఇతి | అహ | ఏషా | వై | అగ్నే | ఆప్సిః | తయా | ఏవ |

ఏనమ్ | అర్హాతి || ౩౩ || బ్రహ్మయాపురఉత్తరాధనుస్తదగ్గయఅహో౨ ఖైచ || ౩౪ ||

గాయత్రేద | పురస్తాత్ | ఉపేతి | తిష్ఠతే | ప్రాణమితిప్ర-అనమ్ | ఏవ | అస్మిన్నే |
 దధాతి | భువాద్రథస్తరాభ్యామితిభృహత్-రథస్తరాభ్యామ్ | పక్షౌ | ఓఽః | ఏవ | అస్మిన్నే |
 దధాతి | ఋతుస్థాయజ్ఞాయత్తియస | పుచ్చేమ్ | ఋతుమ్ | ఏవ | ప్రతీతి | తిష్ఠతి | పృష్ఠే |
 ఉపేతి | తిష్ఠతే | తేఽః | వై | పృష్ఠానీ | తేఽః | ఏవ | అస్మిన్నే | దధాతి | ప్రణాపతిరీతిప్రణా-
 పతిః | అగ్నిమ్ | అస్పజత | సః | అస్మాత్ | స్పృష్టః | పరాజే | ఐత్ | తమ్ | వారవస్తీయేనేతి
 వార-వస్తీయేన | అవారయత | తత్ | వారవస్తీయస్యేతివార-వస్తీయస్య | వారవస్తీయత్వమితి
 వారవస్తీయ-త్వమ్ | త్యైతేన | త్యేతి | అకురుత | తత్ | త్యైతస్య | త్యైతత్వమితిత్యైత-
 త్వమ్ || ౩౫ || యత్ | వారవస్తీయేనేతివార-వస్తీయేన | ఉపతిష్ఠతఇత్యుప-తిష్ఠతే | వారయతి
 ఏవ | ఏనమ్ | త్యైతేన | త్యేతి | కురుతే | ప్రణాపతేర్వ్యాదయేన | అపిపక్షమిత్యపి-పక్షమ్ |
 ప్రతి | ఉపేతి | తిష్ఠతే | ప్రేమాడమ్ | ఏవ | అస్య | గచ్ఛతి | ప్రాచ్యా | త్వా | ద్రిశా | సాదయామి
 గాయత్రేద | చన్దసా | అగ్నినా | దేవతయా | అగ్నేః | శీర్షా | అగ్నేః | శిరః | ఉపేతి | దధామి |
 దక్షిణయా | త్వా | ద్రిశా | సాదయామి | త్రైపుభేన | చన్దసా | ఇన్ద్రేణ | దేవతయా | అగ్నేః |
 పక్షేద | అగ్నేః | పక్షమ్ | ఉపేతి | దధామి | ప్రతీచ్యా | త్వా | ద్రిశా | సాదయామి || ౩౬ ||
 జాగతేన | చన్దసా | సవిత్రా | దేవతయా | అగ్నేః | పుచ్చేన | అగ్నేః | పుచ్చేమ్ | ఉపేతి | దధామి
 ఉదీచ్యా | త్వా | ద్రిశా | సాదయామి | అనుష్ఠుభేనేత్యాను-స్థుభేన | చన్దసా | మిత్రావరుణా
 భ్యామితిమిత్రా-వరుణాభ్యామ్ | దేవతయా | అగ్నేః | పక్షేద | అగ్నేః | పక్షమ్ | ఉపేతి |
 దధామి | ఉర్షయా | త్వా | ద్రిశా | సాదయామి | పాక్షేన | చన్దసా | భువాన్పుతినా |
 దేవతయా | అగ్నేః | పృష్ఠేన | అగ్నేః | పృష్ఠమ్ | ఉపేతి | దధామి | యః | వై | అహోత్నానమితి

ప-అత్తానానీ | అగ్నిమ్ | ద్విపతే | అపితీకృత-అత్తా | అముష్మీన్ | లోకే | భవతి |
 యా | సాత్యవమితి-అత్తాన్ | ద్విపతే | సాత్యవ-అత్తా | అముష్మీన్ | లోకే |
 భవతి | అశ్వినానానీ-అత్తా | అపితే | ద్రుతాతి | ఏవ | వై | అగ్ని | అత్తా | సాత్యవమితి
 న-అత్తాన్ | ఏవ | అగ్నిమ్ | ద్విపతే | సాత్యవ-అత్తా | అముష్మీన్ | లోకే | భవతి |
 యా | ఏవమ్ | వేదమ్ |

"స్వకృత్యంధుతీర్వాతాన్దికాసారయామియస్సాత్మాసందిసుశీవావగంకతిశ్చ" || ౧ ||

అగ్ని | ఉరధిశ్శుభ్ర-శ్చ | యా | శ్చ | యా | యువా | నామ | తయా | నా |
 మ్న | తస్మా | శ్చ | నమా | తస్మా | శ్చ | అపితే | తపన్తా | భూయాన్ | అగ్ని | దుధ్ర |
 గ్నా | ధిగ్ని | మ్న | యా | శ్చ | యా | యువా | నామ | తయా | నా | మ్న |
 తస్మా | శ్చ | నమా | తస్మా | శ్చ | అపితే | తపన్తా | భూయాన్ | వా | వై | ఏతే |
 అగ్నయే | యత్ | రితయా | ఉరధిశ్శుభ్ర-రి | ఏవ | నామ | ప్రధమః | దుధ్రమ్ |
 ర్నియే | గన్తా | కృతయే | ధిగ్ని | చతుర్థః | వన్తా | పంచమః | శేర్థా | యత్ |
 అహోరిత్యా-హాతీ | న | అహాయాత్ | అర్చ్యుమ్ | చ | యజమానమ్ | చ | ప్రేతే |
 ద్రహీయే | యత్ | ఏతా | అహోరిత్యా-హాతీ | అహోతే | భాగధేయేనేతిభాగ-ధేయేనా
 ఏవ | ఏనాన్ | కమయతి | న | అర్చీమ్ | ఏతే | యుర్చతి | అర్చ్యుమ్ | న | యజమానః | వాత్
 మే | అసన్ | ససా | ప్రాణావీధ-అనా | అగ్నే | చక్షుః | కర్మయా | శ్రోత్రమ్ |
 భాహావో | అర్చీమ్ | భూర్భువో | టః | అరిష్టా | విశ్వాని | అజ్ఞాని | తనూ || ౨ ||
 కమవా | మే | సమా | నమా | శ్చ | అస్తు | మా | మా | ధిగ్ని | అపితే | వై |
 ఏతస్మాత్ | ప్రాణావీధ-అనా | భ్రామన్తి | యా | అగ్నిమ్ | ద్విపత్న్ | అదిత్రామతీకృతి-

తామతి . వాక్ . మే . అనన్ . ననా . ప్రాణాంతిప్ర-అను . ఐతి . అహ . ప్రాణాంతిప్ర-
 అనన్ . ఏవ . అత్వన్ . రత్తే . య . ద్దుర . అగ్ని . య . అన్వీశ్యన్-ను . య . ఉపరీమ
 య . ద్దుర . విశ్వ . భవన . అధివేశ్యో-వివేశ . తస్మి . దురాయ . నమ . అన్వ
 అపంతిభాగాంతాపంతి-భాగా . నై . అన్వ . ద్దుర . పాపిర్యోగాంతిపాపి-భాగా ॥౨౩॥
 అన్వ . క్షరదుద్రియమితీకత-దుద్రియేమ్ . ప్నాత్వా . గావీధుకమ్ . చయమ్ . ఏతేన .
 యతపి . చరమాయోమ్ . అప్యతాయోమ్ . నీతి . చర్మాత్ . భాగదయేనతీభాగ-రేయేన .
 ఏవ . ఏనమ్ . కమయతి . తస్య . తు . నై . క్షరదుద్రియమితీకత-దుద్రియేమ్ .
 ప్నాతమ్ . ఐతి . అహ . యన్వ . ఏతత్ . అగ్ని . క్రియతే . ఐతి . నసేమ . త్వా . ద్దురై .
 పురస్తాత్ . ప్రాన్తు . ఏతర . త్వా . యమరాణానంతియమ-రాణాన . నిశ్చరీరితీవిశ్చ-ర్తి .
 రక్షితః . ప్రాన్తు . అదిత్యా . త్వా . విశ్వేభ . దేవై . పుశ్వాత్ . ప్రాన్తు . ద్దురతాన . త్వా .
 పూర్తుః . మరుద్విరితీమరుత్-ర్తి . ఉత్తరతవ్యుత్-తరతు . పాతు ॥౪౦॥ దేవా .
 త్వా . ఇష్టశ్యేష్టావతీష్ట-శ్యేష్టా . వరుణరాణానంతివరుణ-రాణాన . అరస్తాత్ . చ .
 ఉపరిష్టాత్ . చ . ప్రాన్తు . న . వై . ఏతేన . పూతు . న . మేధ్య . న . ప్రోక్షితంతిప్ర-ఉక్షిత .
 యత్ . ఏనమ్ . ఆతః . ప్రాచీనేమ్ . ప్రోక్షతీతీప్ర-ఉక్షతీ . యత్ . నశ్చీతమితిసమ్-
 రితమ్ . ఆజ్యేన . ప్రోక్షతీతీప్ర-ఉక్షతీ . తేన . పూతు . తేన . మేధ్య . తేన . ప్రోక్షితంతి
 ప్ర-ఉక్షితః ॥౪౧॥ దుద్రస్తనూర్పాపిర్యోగాపాతుర్వాతిగంకన్ ॥౫॥

సమీచీ . నామ . అస్తి . ప్రాచీ . దిక్ . తస్యా . తే . అగ్ని . అరిపతిరిశ్యధి-
 పతిః . అస్తిః . రక్షితా . య . చ . అధివతిరిశ్యధి-పతిః . య . చ . గోప్తా . తాభ్యామ్ .
 నమ . తౌ . న . మ్పూరయతామ్ . తే . యమ్ . ద్విష్టు . య . చ . న . ద్వేష్ట . తమ్ . భామ్ .

అమ్మో. ద్రామి. ఓజ్జినీ. నామ. అసి. రక్షితా. దిక్. తస్యా. తే. ఇహ్ : అధిపతిరిత్యధి-
 పతి. పురాకు. ప్రాచీ. నామ. అసి. ప్రతీరీ. దిక్. తస్యా. తే. ॥౪౨॥ సోమః. అధిపతి
 రిత్యధి-పతి. స్వజలస్వ-జ. అవస్థావేత్సవ-స్థానా. నామ. అసి. ఉదీరీ. దిక్.
 తస్యా. తే. పరుణః. అధిపతిరిత్యధి-పతి. తిరశ్చరాజిరితీతిరశ్చ-రాజి. అధిపత్నీ
 త్యధి-పత్నీ. నామ. అసి. బృహతీ. దిక్. తస్యా. తే. బృహస్పతిః. అధిపతిరిత్యధి-
 పతి. శ్చితః. వశినీ. నామ. అసి. ఇయమ్. దిక్. తస్యా. తే. యమా. అధిపతిరి
 త్యధి-పతి. కల్మాషగ్రీవజితీకల్మాష-గ్రీవః. రక్షితా. య. ధ. అధిపతిరిత్యధి-పతి.
 య. ధ. గోప్తా. తాభ్యామ్. నమః. తౌ. నః. మృదయతామ్. తే. యమ్. ద్విష్టః.
 య. ధ. ॥౪౩॥ నః. రేష్టే. తమ్. చామ్. అమ్మో. ద్రామి. ఏతా. నై. రేవతాః.
 అగ్నిమ్. రితమ్. రక్షన్తి. తాభ్య. యత్. అహతీరిత్యా-హుతీః. న. జహాయాత్.
 అర్ధ్యమమ్. ధ. యజమానమ్. ధ. ధ్రాయేయుః. యత్. ఏతా. అహతీరిత్యా-
 హుతీః. జహోతీ. భాగధేయేనేతిభాగ-ధేయేన. ఏవ. ఏనాన్. శమయతి. న. అర్తమ్.
 ఏతి. ఋచ్చతి. అర్ధ్యమమ్. న. యజమానః. హేతయః. నామ. స్థ. తేషామ్. వః.
 పురః. గృహా. అగ్ని. వః. ఇషవః. సలిలః. నిలిమ్పాజితీని-లిమ్పా. నామ. ॥౪౪॥ స్థ.
 తేషామ్. వః. దక్షిణా. గృహా. పితరః. వః. ఇషవః. సగరః. వజ్రిణః. నామ. స్థ.
 తేషామ్. వః. ప్రత్యాత్. గృహా. స్వప్నుః. వః. ఇషవః. గవ్వారః. అవస్థావానఇత్యవ-
 స్థావానః. నామ. స్థ. తేషామ్. వః. ఉత్తరాదిత్యత్-తరాత్. గృహా. అమః. వః.
 ఇషవః. సముద్రః. అధిపతయఇత్యధి-పతయః. నామ. స్థ. తేషామ్. వః. ఉపరీ.
 గృహా. పరీషమ్. వః. ఇషవః. అవస్థాన్. క్రవ్యా. నామ. స్థ. పార్శ్వా. తేషామ్.

ధా . ఇహా . గృహా ॥౪౪॥ అస్మిమ్ . ధా . ఇహి . నిమిషాతిని-మిష . వాక్తనామితి
 వాక-నామి . తిర్భ . ధా . సమా . తి . ధా . మృదయత . తి . యమ్ . ద్విష్ట . య . చ .
 ధా . దేష్ట . తమ్ . ధా . అప్యే . ద్రధామి . పాతాదతిహాత-అదా . వై . అన్యే . దేవా .
 అహాతాదతిహాత-అదా . అన్యే . తాన్ . అగ్నిరిదిత్యగ్ని-రిత్ . ఏవ . ఉభయాన్ . ప్రీణాతి
 దధ్నా . మధుమిశ్రేతీతమధు-మిశ్రేత . ఏతా . అహాతీరిత్యా-హాతీ . అహోతి . భాగదేయే
 వేతీభాగ-దేయేన . ఏవ . ఏనాన్ . ప్రీణాతి . అభోతి . ఖట . అహా . అప్యే . వై .
 దేవా . అహాతాదతిహాత-అదా . ఇతి ॥౪౫॥ అనుపరిక్రామమిత్కమ-పరిక్రామమ్ .
 అహోతి . అపరివర్తమిత్కపరి-వర్తమ్ . ఏవ . ఏనాన్ . ప్రీణాతి . ఇమమ్ . ససేమ్ .
 తిర్భస్వమ్ . ధయ . అహమ్ . ప్రప్యాకమితిప్ర-ప్యాకమ్ . అగ్నే . సరిరస్య . మధ్యే .
 ఉభేమ్ . అప్య . మధుమన్తమితిమధు-మన్తమ్ . తిర్భ . సముద్రియమ్ . సదనమ్ .
 ఏతి . విశ్వస్య ॥ య . వై . అగ్నిమ్ . ప్రయుత్యేతిప్ర-యుత్య . న . విముఞ్చతీతివి-
 ముఞ్చతి . యథా . అశ్వ . యుక్త . అవిముచ్యమానఇత్యవి-ముచ్యమానః . క్షుధ్యన్తే .
 పరాభవతీతిపరా-భవతి . ఏవమ్ . అస్య . అగ్ని . పరేతి . భవతి . తమ్ . పరాభవన్తమితి
 పరా-భవన్తమ్ . యజమానః . అను . పరేతి . భవతి . సః . అగ్నిమ్ . చిత్వా . లూక్ష్ ॥౪౬॥
 భవతి . ఇమమ్ . ససేమ్ . తిర్భస్వమ్ . ధయ . అహమ్ . ఇతి . అప్యస్య . పూర్వామ్ .
 స్రుచేమ్ . అహోతి . ఏవ . వై . అగ్నే . విమోకతివి-మోకః . విముచ్యేతివి-ముచ్య . ఏవ
 అస్య . అస్మిమ్ . అపీతి . ద్రధాతి . తస్మాత్ . అహః . య . చ . ఏవమ్ . వేద . య .
 చ . న . సుధాయమితిసు-ధాయమ్ . హా . వై . వాతీ . సుహితతిసు-హిత . ద్రధాతి .
 ఇతి . అగ్ని . వావ . వాతీ . తమ్ . ఏవ . తత్ . ప్రీణాతి . సు . ఏనమ్ . ప్రీణ . ప్రీణాతి .

వసీయాన్ . భవతి ॥౪౮॥

॥ప్రతిరీదిక్షస్యాస్తేద్విష్కాయశ్చనిలిమ్బానామేపాగ్రహాఠిల్లాక్షోవసీయాన్సువతి॥౧౦॥

ఇన్ద్రాయ . రాశ్మీ . సూక్తరః . వరుణాయ . రాశ్మీ . కృష్ణ . యమాయ . రాశ్మీ .
ఋశ్మ . ఋషభాయ . రాశ్మీ . గమయః . శార్దూలాయ . రాశ్మీ . గౌరః . పురుషరాజాయతీ
పురుష-రాజాయ . మర్కటః . ద్విప్రశ్చేనస్యేతద్విప్-శ్చేనస్య . వర్తకా . నీలబ్ధిః . శ్రీమః .
సోమస్య . రాజ్ఞః . కుబుల్లః . సిన్ధోః . శిగింశుమారః . హిమవతఠిహిమ-వతః . పాస్తీ ॥౪౯॥

॥ ఇన్ద్రాయాఽస్త్విగింశతిః ॥౧౧॥

మయః . ప్రాజాపత్యఠిప్రాజా-పత్య . క్షిలః . హరిక్షుః . పృషదగింశః . తే .
రాకుః . సరస్వత్య . కారః . శ్చేతా . పురుషవాగితిపురుష-వాక్ . సరస్వతే . శుకుః .
శ్చేతః . పురుషవాగితిపురుష-వాక్ . అరణ్య . అఱుః . నకులః . శకా . తే . పౌష్ఠాః . వాచే .
క్రోశ్వాః ॥౧౦॥ మయస్ప్రయోవిగింశతిః ॥౧౨॥

అపామ్ . నప్ర . జషః . నాక్రః . మకరః . కులీకయః . తే . అకూపారస్య . వాచే .
పైల్లరాజఠిపైల్ల-రాజః . భగాయ . కువీతకః . అతీ . వాహనః . దర్విరా . తే . వాయువ్యాః .
దిగ్యఠిదిక్-భ్య . చక్రవాకః ॥౧౧॥ అపామేకాన్మవిగింశతిః ॥౧౩॥

బరాయ . అజగరః . అఱుః . సృజయా . శయణ్ణకః . తే . మైత్రాః . మృత్యవే .
అసికః . మన్యవే . సృజఠిస్వ-జః . కుమ్బినసఠికుమ్బి-నసః . పుష్కరసారఠిపుష్కర-
సారః . లోహితాపరితలోహిత-అహిః . తే . త్వాష్టాః . ప్రతిప్రత్యాయాఠిప్రతి-ప్రత్యాయ
వాహనః ॥౧౨॥

పురుషమృగఠిపురుష-మృగః . చప్రమసే . గోధా . కాలకా . దార్వామూటఠి

దారు-అమూతః । తే । వనస్పతీనామ్ । ఎతే । అహ్నా । కృష్ణా । రాత్రీయై । పితృః । క్షిప్తాః ।
నిలశీర్షానిల-శీర్షా । తే । అర్కవృష్టే । ధాతుః । క్రత్తుటః ॥౧౩॥

సౌరీ । బ్రహ్మణా । ఋశ్వే । మయాః । శ్రేణః । తే । గ్రన్థర్యాణామ్ । వసూనామ్ ।
కపిష్ఠాలః । రుద్రాణామ్ । తిత్తిరిః । రోహితే । కున్ద్రాణామ్ । గోలత్తీకా । తాః । అభ్యురసామ్ ।
అరద్యాయ । స్తుమరః ॥౧౪॥

వృషతః । నైశ్చదేవతీనైశ్చ-దేవః । పితృణా । స్వమృణా । కః । తే । అనుమత్కాజ్యమ-
మత్యై । అన్యవాపజ్యస్య-వాపః । అర్థమాసానామిత్కర్త-మాసానామ్ । మాసామ్ । క్రత్తుటః
క్వయీ । కుటయః । దాత్యోహః । తే । సినివాణ్యై । భృవాస్పతయే । శిత్తుటః ॥౧౫॥

శకా । భౌమీ । ప్రాద్రః । కః । మాస్థీలవః । తే । పితృణామ్ । ఋతూనామ్ ।
జహాకా । సంవర్షరాయేతీసమ్-వర్షరాయే । లోహా । కపోతః । ఉటాకః । శకః । తే ।
నైర్ఋతాణీనైః-ఋతాః । కృకవాకుః । సావిత్రః ॥౧౬॥

॥ బలాయపురుషమృగస్సౌరీపుషతశ్చకాఽష్టాదశాఽష్టాదశ ॥౧౭॥

రురుః । రౌద్రః । కృకలాసః । శకునిః । విప్రుకా । తే । శర్వవ్యాయై । హరిణః ।
మారుతః । బ్రహ్మణే । శార్గః । తరక్షుః । కృష్ణః । శ్వా । చతుర్క్షణతీచతుః-అక్షః । గర్భభః । తే ।
ఇతరజనానామితీతర-జనానామ్ । అగ్నయే । ధూంక్ష్ణా ॥౧౮॥ రురుర్విగంశతిః ॥౧౯॥

అలజః । అన్తరిక్షా । ఉద్రః । మధుః । ప్లవః । తే । అపామ్ । అదీప్త్యై । హగింససాచిరితీ
హగింస-సాచిః । ఇన్ద్రాణ్యై । కీర్శా । గృధ్రః । శితికక్షీతీశితి-కక్షీ । వార్తాణుః । తే ।
దివ్యా । ద్రావాపుథివ్యేతిద్యావా-పుథివ్యా । శ్వావిదితీశ్వ-విత్ ॥౨౦॥

॥ అలతీః ష్టాదశ ॥౨౦॥

సుపర్ణాతిసు-పర్ణః । ప్రార్థనా । హగ్గింసః । వృకః । వృషదగ్గంకః । తే । బ్రహ్మ ।
అపామ్ । ఉద్రః । అర్జుమ్మే । లోపాశః । సిగ్గింపాః । నకులః । వ్యాఘ్రః । తే । మహాబ్రాహ్మణ్యే
మహా-బ్రహ్మణ్యే । కామాయ । పరస్వాన్ ॥౧౯॥ సుపర్ణోఽప్యదశ ॥౨౦॥

అగ్నేయః । కృష్ణగ్రీవతికృష్ణ-గ్రీవః । సారస్వతీ । మేషీ । బ్రహ్మ । సౌమ్యః । పౌష్ఠః ।
శ్యామః । శితిపుష్పతిశితి-పుష్పః । భార్హస్పత్యః । శిల్పః । వైశ్వదేవతివైశ్వ-దేవః ।
బ్రహ్మ । అరుణః । మారుతః । కల్మాషః । బ్రాహ్మణ్యైష్వ-అగ్నః । సగ్గింహితతిసమ్-
హితః । అధోరామతిత్యధః-రామః । సావిత్రః । వారుణః । పేత్యః ॥౨౦॥ అగ్నేయోద్వా
విగ్గంశతిః ॥౨౧॥

అశ్వః । తూపరః । గోమృగతిగో-మృగః । తే । ప్రాజాపత్యాతిప్రాజా-పత్యా ।
అగ్నేయో । కృష్ణగ్రీవాతికృష్ణ-గ్రీవో । త్యాష్టా । లోమశుక్లాతిలోమశ-శక్లా । శితిపుష్పాతి
శితి-పుష్పా । భార్హస్పత్యః । ధాత్రే । పుష్టోదరతిపుష్ట-ఉదరః । సౌర్యః । బలక్షః ।
పేత్యః ॥౨౧॥ అశ్వష్టోద్దశ ॥౨౩॥

అగ్నేయే । అనీకవతత్యనీక-వతే । రోహితాశ్శిరితిరోహిత-అశ్శిః । అనద్వాన్ । అధో
రామాతిత్యధః-రామో । సావిత్రో । పౌష్ఠో । రజతనాభీతిరజత-నాభీ । వైశ్వదేవాతివైశ్వ-
దేవో । పిశళ్గో । తూపరో । మారుతః । కల్మాషః । అగ్నేయః । కృష్ణః । అజః । సారస్వతీ । మేషీ ।
వారుణః । కృష్ణః । ఏకశితిపారిత్యేక-శితిపాత్ । పేత్యః ॥౨౨॥

॥ అగ్నేయేఽనీకవతేద్వావిగ్గంశతిః ॥౨౪॥

యదేకేసప్రజాపతిః ప్రేతాఽనుయత్రాపాఽఽచోవిశ్వకర్మాగ్నాయాహిసువర్ణాయ
పితౄణామత్రాణాగ్నోదధేసమీచీవ్రాయమయరపాంబలాయపురుషమ్మగస్సౌరీపుష్పతశ్చ

కాయచరణసంస్కారవర్ణితగ్నీయోఽ త్వం గ్నయే నీకవతేచతుర్విగంశతిః॥౨౪॥

యదేక్ష్యసపాపీయానేతద్వాత్పద్మస్తద్దేవాస్త్రీకృష్ణార్కపాంసప్రే త్పూర్వత

ద్విష్టో ॥౨౫॥

॥ యదేక్ష్యకశిపిత్రాత్పిత్ర ॥

॥ పారిఃఽమి ॥

॥ తవుక్ ॥

॥ త్రీకృష్ణార్కమస్త్ర ॥

॥ పల్నామప్రశ్నస్మమాప్తం ॥